

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 Begrippen

Begrippen die al zijn omschreven in de Participatiewet, de IOAW, de IOAZ, de Algemene wet bestuursrecht of de Gemeentewet worden niet afzonderlijk gedefinieerd in deze verordening. Deze zijn vanzelfsprekend van toepassing op deze verordening.

Mantelzorg

Het verlenen van mantelzorg overstijgt qua duur en intensiteit de normale gang van zaken. Het gaat om hulp die verder gaat dan gebruikelijke hulp. Gebruikelijke hulp is de normale, dagelijkse zorg die partners of ouders en inwonende kinderen geacht worden elkaar onderling te bieden omdat ze als leefeenheid een gezamenlijk huishouden voeren en op die grond een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben voor het functioneren van dat huishouden.

Bij mantelzorg, verleend door personen uit de directe omgeving van de zorgvrager en rechtstreeks voortvloeiend uit de sociale relatie, wordt de normale (gebruikelijke) zorg in zwaarte, duur en/of intensiteit aanmerkelijk overschreden.

Artikel 2 en 3 Inhoud en opdragen tegenprestatie

Het moet gaan om een opgedragen tegenprestatie 'naar vermogen'. Het is bedoeld als uiterste middel om mensen te bewegen actief te worden. Het is daarbij van belang dat belanghebbende ook in staat is de werkzaamheden te verrichten. Het college dient maatwerk toe te passen bij het opdragen van een tegenprestatie. Immers niet alle onbeloonde maatschappelijk nuttige werkzaamheden kunnen worden opgedragen aan elke uitkeringsgerechtigde.

Rekening moet worden gehouden met de individuele omstandigheden van belanghebbende, waaronder leeftijd, opleiding, werkervaring en andere relevante persoonlijke omstandigheden. Ook moet rekening worden gehouden met het fysieke en psychische vermogen van belanghebbende. Als het college een tegenprestatie vraagt van belanghebbende, moet het een duidelijke omschrijving geven van de te verrichten werkzaamheden. Het moet voor een belanghebbende immers duidelijk zijn welke tegenprestatie van hem wordt verwacht. Voorts wordt bij het opdragen van een tegenprestatie rekening gehouden met praktische omstandigheden zoals reistijd, beschikbaarheid van kinderopvang en of belanghebbende al maatschappelijke activiteiten verricht.

Werkzaamheden die kunnen worden ingezet;

Het college kan onbeloonde maatschappelijk nuttige werkzaamheden, die additioneel van aard zijn, inzetten als tegenprestatie voor zover die werkzaamheden voldoen aan de in artikel 3, eerste lid, van deze verordening genoemde voorwaarden.

Tegenprestatie mag niet leiden tot verdringing. De tegenprestatie mag niet worden ingezet in het kader van de re-integratie. De tegenprestatie mag bovendien niet direct gericht zijn op toeleiding naar de arbeidsmarkt en is dan ook niet bedoeld als re-integratie-instrument. Het betreffen werkzaamheden die worden verricht naast of in aanvulling op reguliere arbeid en die niet mogen leiden tot verdringing op de arbeidsmarkt. Reguliere werkzaamheden kunnen daarom niet als tegenprestatie worden ingezet. De tegenprestatie mag het accepteren van passende arbeid of van re-integratie-inspanningen niet belemmeren. Het uitgangspunt werk boven uitkering staat voorop.

Het college heeft beleidsvrijheid om een tegenprestatie op te leggen. Het college bepaalt uiteindelijk of, en zo ja welke tegenprestatie wordt opgedragen. Tegen een besluit tot het opdragen van een tegenprestatie kan bezwaar en beroep worden aangetekend.

Tegenprestatie opdragen aan personen met grote afstand tot arbeidsmarkt;

De raad kiest er in deze verordening voor te bepalen dat het college een tegenprestatie in beginsel uitsluitend kan opdragen aan een belanghebbende die een grote afstand tot de arbeidsmarkt heeft. Dit impliceert dat aan belanghebbenden die een korte afstand tot de arbeidsmarkt hebben geen tegenprestatie wordt opgedragen. De raad heeft hiervoor gekozen opdat personen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt zich volledig kunnen richten op de arbeidsplicht en de re-integratieplicht, zoals het naar vermogen algemeen geaccepteerde arbeid verkrijgen. Bij personen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt kan redelijkerwijs worden verwacht dat hun inspanningen eerder zullen leiden tot uitstroom. Daarom wordt aan personen

met een korte afstand tot de arbeidsmarkt geen tegenprestatie opgedragen. De tegenprestatie mag immers het accepteren van passende arbeid of van re-integratie-inspanningen niet belemmeren aangezien werk boven uitkering als uitgangspunt geldt.

Keuze belanghebbende

Belanghebbende kan zelf ideeën aandragen voor de als tegenprestatie te verrichten werkzaamheden. Het college kan in beleidsregels bepalen wanneer een belanghebbende zijn keuze voor het verrichten van maatschappelijk nuttige activiteit kenbaar maakt aan het college. Het college beoordeelt de door belanghebbende zelf aangedragen ideeën en kan besluiten om het voorstel van belanghebbende over te nemen en die werkzaamheden in te zetten als tegenprestatie. De raad vindt het belangrijk dat waar mogelijk de keuze van belanghebbende wordt gevolgd. Uiteraard moet die werkzaamheid voldoen aan het bepaalde bij of krachtens artikel 2 van deze verordening en moet die werkzaamheid beschikbaar zijn.

Artikel 4 Vrijstelling

Het is niet de bedoeling van de gemeente een tegenprestatie op te leggen aan diegene die al op een of andere wijze maatschappelijk nuttige werkzaamheden verricht.

Om die reden wordt in artikel 4 een aantal activiteiten opgesomd, waarvoor een vrijstelling geldt.

In de eerste plaats geldt dit uiteraard voor degene die vrijwilligerswerk verricht.

Vrijwilligerswerk kan zeer divers van aard zijn. Wat onder vrijwilligerswerk wordt verstaan staat omschreven in artikel 1 bij de begripsomschrijvingen.

In de tweede plaats is vrijgesteld degene die deelneemt aan activiteiten in het kader van een re-integratietraject, of aan wie al een aanbod is gedaan, maar nog niet is gestart met de re-integratievoorziening. Voor personen die een grote afstand tot de arbeidsmarkt hebben, kan worden gedacht aan het uitvoeren van werkzaamheden op een participatieplaats (artikel 10a Participatiewet) of sociale activering (artikel 6, eerste lid, onderdeel c van de Participatiewet).

In de derde plaats wordt vrijgesteld degene die zorgtaken verricht als mantelzorger. Wat onder mantelzorger moet worden verstaan is uitgelegd in de artikelsgewijze toelichting bij artikel 1. We hebben dit begrip ruim omschreven, zodat ook andere vormen van zorgverlening die strikt genomen niet onder het begrip mantelzorg vallen, maar wel noodzakelijk is, kunnen worden meegenomen in de beoordeling of wel een aanbod voor een tegenprestatie moet worden gedaan.

Als laatste is de degene vrijgesteld die een parttime baan heeft. Evenals degenen die een re-integratietraject volgen, verrichten deze uitkeringsgerechtigden niet alleen maatschappelijke activiteiten, ze zijn ook nog bezig te werken aan hun uitstroom.

Artikel 5 Duur en omvang van een tegenprestatie

Het eerste lid regelt dat de tegenprestatie wordt ingezet voor een maximale duur van zes weken per periode. De tegenprestatie mag dus niet langer duren dan zes weken achter elkaar.

Het tweede lid geeft aan dat de tegenprestatie voor maximaal acht uur per week mag worden ingezet. Om enigszins nuttig te zijn voor een maatschappelijke organisatie, moet belanghebbende wel voor een minimaal aantal uren beschikbaar zijn voor de opgedragen activiteiten.

Het derde lid geeft aan dat de tegenprestatie maar één keer per jaar mag worden ingezet. Het vierde lid bevat de mogelijkheid om af te wijken van de voorgaande leden.

Artikel 6 Geen werkzaamheden voorhanden

In deze verordening kiest de raad ervoor dat geen tegenprestatie wordt opgedragen indien geen maatschappelijk nuttige werkzaamheden binnen de eigen gemeentegrenzen voorhanden zijn. De Participatiewet verplicht gemeenten niet om buiten de eigen gemeentegrens een tegenprestatie te laten verrichten.

Artikel 7 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 juli 2015.